

ГОМЕЛЬСКІ УНІВЕРСІТЭТ

№ 18 (992) АЎТОРАК, 12 снежня 2000 г.

Газета заснавана ў верасні 1969 года

Выходзіць два разы ў месяц

Цена дагаворная

ПРАФЕСАР М. В. СЕЛЬКІН - СЯРОД ЧЛЕНАЎ САВЕТА РЭСПУБЛІКІ АД ГОМЕЛЬШЧИНЫ

28 лістапада ў памяшканні грамадска-культурнага цэнтра г. Гомеля адбылося пасяджэнне дэпутатаў базавага ўзроўню вобласці, на якім прысутнічалі таксама кіраўнікі раёнаў, гарадоў, буйных структурных падраздзяленняў, старшыня Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенню рэферэндумаў Л.М. Ярмошына і Старшыня Савета Рэспублікі П.У. Шыпук. Былі абмеркаваны кандыдатуры ў члены Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь другога склікання па Гомельскай вобласці, заслушаны іх праграмныя выступленні.

У выніку тайнага галасавання ў верхнюю палату Беларускага парламента абраны старшыня аблвыканкама М.Р. Вайцянкоў, дырэктар СШ № 13 г. Жлобіна К.В. Гузава (дарэчы, выпускніца матэматычнага факультэта нашага універсітэта), дырэктар камунальнага сельскагаспадарчага унітарнага прадпрыемства "Брылёва" А.Т. Кобрусеў, галоўны ўрач Хойніцкага тэрытарыяльнага медбяднання В.І. Кабылка, дырэктар Мазырскага камунальнага унітарнага прадпрыемства "Трыкатачная фабрыка "Славянка" Л.Я. Круцько, генеральны дырэктар рэспубліканскага уни-

тарнага прадпрыемства "Вытворчае аб'яднанне "Беларуснафта" У.В. Муляк, дырэктар нашага універсітэта М.В. Селькін і старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь першага склікання П.У. Шыпук.

• • •
Калектыў універсітэта горача віншуе Міхаіла Васільевіча Селькіна з яго выбраннем у верхнюю палату Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь другога склікання і жадае яму творчай і плённай працы ў беларускім парламенце.

ЖЮЛИ КАНТИНО - РУСИСТ ИЗ БЕЛЬГИИ

"Меня зовут Жюли, я пріехала из Бельгии, хочу изучать русский язык", — просто и открыто представилась девушка, приедя на кафедру по направлению отдела международных связей.

Мы разговорились, и вскоре я узнал, что Жюли учится на 3 курсе факультета переводчиков университета в г. Монсе, недалеко от Брюсселя. Конечно, сразу возник вопрос: что ее привело в Гомель, как она здесь оказалась? Дело в том, что еще будучи школьницей, шесть лет назад она приезжала в Гомель по линии благотворительной организации "Прием Чернобылья". А до этого она познакомилась и подружилась с юным гомельчанином Андреем, который годом ранее проводил в ее семье летние каникулы. Вот и оказалась Жюли в далекой и чужой для нее стране в семье, с которой сблизила ее чернобыльская беда. После этого взаимные визиты были неоднократно, и теперь она приехала в Гомель

к людям, которые стали для нее близкими. В общем-то, именно из-за трудностей в общении с новыми друзьями, из-за желания овладеть русским языком для Жюли не было проблемы выбора: както вполне естественно она оказалась студенткой переводческого факультета, где приходится много и упорно (кроме еще одного иностранного языка — английского) изучать такой непростой и такой замечательный язык — язык Пушкина и Толстого, Тургенева и Чехова, Блока и Есенина... Она живо интересуется всем тем новым, что пришло в русский язык в связи с коренными изменениями в нашей жизни. "Это так важно для переводчика!" — говорит Жюли. Ей интересны наша история и культура, наши традиции и обычаи, наши люди — с их непростыми проблемами и заботами.

Для бельгийских студентов это обычное дело — поехать в страну, где живут носители изучаемого языка, чтобы совершенствовать свои знания, стажироваться. Так что идея пройти стажировку на нашей кафедре, которая уже имеет достаточный опыт преподавания русского языка как иностранного, возникла отнюдь не случайно. С конца октября Жюли вместе со студентами-филологами посещает занятия по выбору, а главное — проходит индивидуальную стажировку под руководством одного из наиболее опытных преподавателей кафедры — доцента Е.И. Холявко.

В.КОВАЛЬ.
з.к. кафедрой русского,
общего и славянского
языкознания, доктор
филологических наук.
Фото В.Чистика.

КАНТАКТЫ ЎМАЦОЎВАЮЦЬ МАТЭМАТЫКІ

У Новасібірскім акадэмграду адбылося традыцыйныя міжнародныя навуковыя чытанні, прысвечаныя памяці выдатнага расійскага матэматыка акадэміка А.І. Мальцева.

Ад Гомельскага дзяржавнага універсітэта імя Ф. Скарыны ўдзел у іх прынялі і выступілі з дакладамі на секцыі алгебраістаў кандыдаты фізіка-

матэматычных навук начальнік навукова-даследчага сектара В.Р. Сафонаў і В.М. Селькін.

Падчас знаходжання ў сваіх калег В.Р. Сафонаў ад імя ГДУ падпісаў дагавор аб творчым супрацоўніцтве з Інстытутам матэматыкі імі С.Л. Собалева Сібірскага аддзялення Расійскай акадэміі навук.

На працягу трох дзён у МДУ імя М.В. Ламаносава праходзіла міжнародная сесія алгебраічнага семінара, якая прысвячалася 70-годдзю з дня яго заснавання.

Семінар быў створаны па ініцыятыве выдатнага савецкага матэматыка і паліарніка, акадэміка, Героя Савецкага Саюза Отта Юльевіча Шмідта.

На гэты раз форум навукойцаў сабраў шырокая вядомых алгебраістаў не толькі з краін СНД, але і далёкага за мяжэй — Францыі, Германіі, Кітая, Польшчы і інш. У яго работе прыняў удзел і ганаровы рэктар нашага універсітэта, прафесар, член-карэспандэнт НАН Беларусі Л.А. Шамяткоў. На пленарным пасяджэнні ён

ЗА ВЫДАТНЫ ЎКЛАД У РАЗВІЦЦЕ ВЫШЭЙШАЙ АДУКАЦЫІ

Распараджэннем кіраўніка дзяржавы ўстаноўлены на 2000-2001 навучальны год персанальная надбайдыкі 100 навукова-педагагічным работнікам ВНУ.

Персанальная надбайдыкі будуть выплачвацца штомесяц у памеры 30 тарыфных ставак першага разраду на асноўным месцы працы.

Кандыдатуры для ўстаноўлення надбайдак абмежкоўваліся і вылучаліся саветамі вышэйших навучальных установ і калегіяй Міністэрства адукацыі па выніках іх прафесійнай дзейнасці за апошнія трох гадоў па крытэрыях, зацверджаных Указам Прэзідэнта Рэспублікі

Беларусь ад 30 жніўня 2000 г. № 472.

Сярод узнагароджаных — педагогі і вучоныя, якія дасягнулі выдатных вынікаў у навучальнай, метадычнай і навуково-даследчай дзейнасці, у падрыхтоўцы спецыялістаў для розных галін народнай гаспадаркі Беларусі.

Ад нашага універсітэта персанальная надбайдыкі будуть атрымліваць загадчыкі кафедры матэматычных проблем кіравання, доктар тэхнічных навук, прафесар I.В. Максімей і загадчык кафедры беларускай мовы, доктар філалагічных навук, прафесар А.А. Станкевіч.

НА САВЕЦЕ УНІВЕРСІТЭТА

На лістападаўскім пасяджэнні Савета універсітэта па дакладу намесніка старшыні прыёмнай камісіі прафесара С.Ф. Каморнікаў абмеркаваны вынікі сёлетніх уступных экзаменаў у ГДУ і задачы па арганізацыі набору на новы на-

вучальны год.

Аб работе аддзела міжнародных сувязяў далаўжыў яго начальнік дацэнт У.А. Сізоненка.

Да ўвагі членаў Савета была даведзена пастанова калегіі Камітэта Дзяржкантролю

краіны аб арганізацыі харчавання навучэнцкай мададзі.

На пералічаных пытаннях парадку дня прыняты адпаведныя рашэнні.

На пасяджэнні Савета былі разгледжаны кадравыя і некаторыя іншыя пытанні універсітэцкага жыцця.

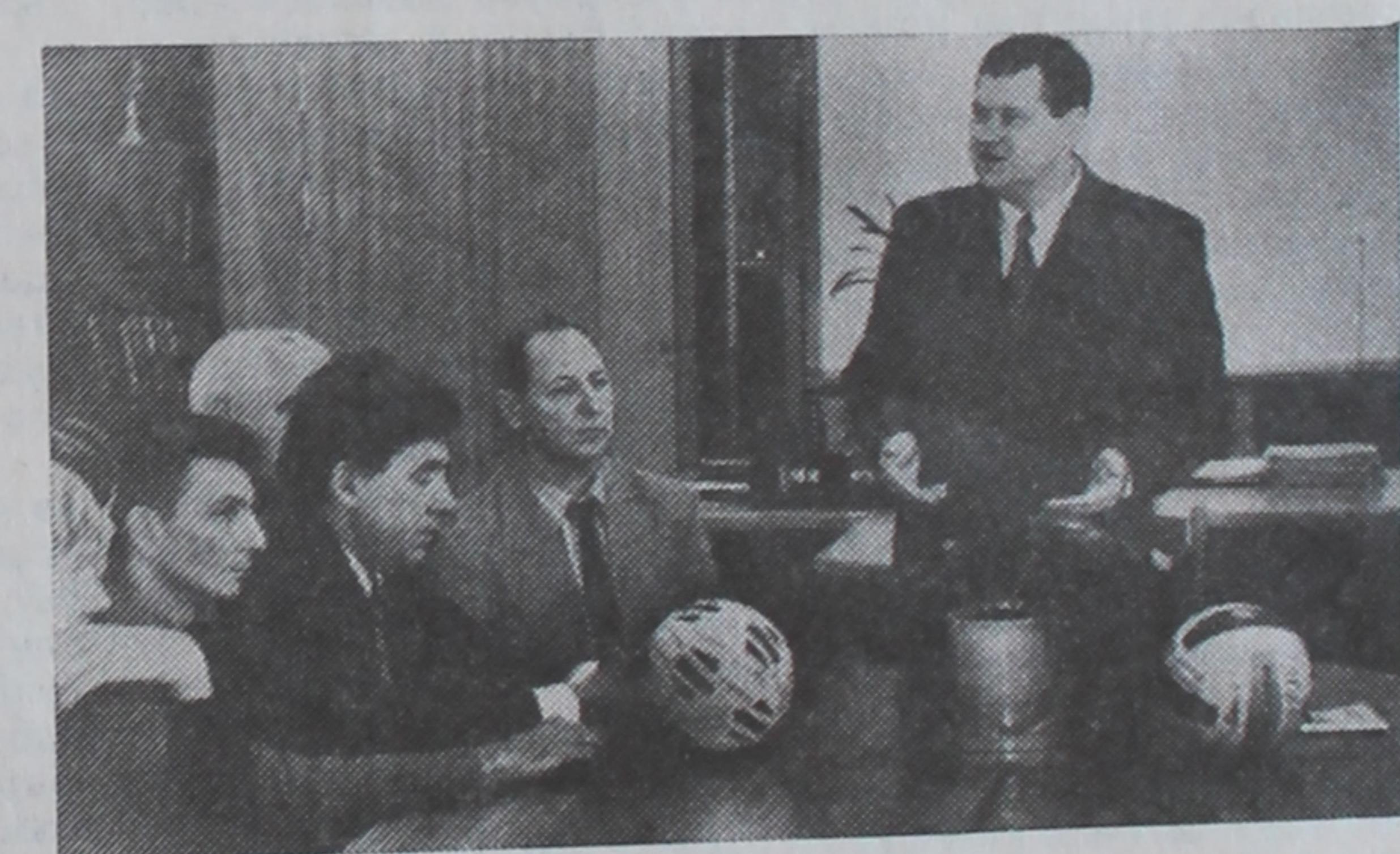
ЧЭМПІЁНАЎ ПАВІНШАВАЎ РЭКТАР

Нядайна ва ўрачыстай аbstаноўцы адбылося ўстанавленне зборных каманд універсітэта па футболу і волейболу, якія сталі чэмпіёнамі Рэспубліканскіх студэнцічных гульняў 2000 года.

У волейбольнай каманды гэта перамога асаблівая — яна першая на такіх спаборніцтвах. Футбалісты вярнулі сабе тытул чэмпіёнаў пасля доўгага перынку.

З уступным словамі аб багатых традыцыях і высокіх дасягненнях у спорце Гомельскага дзяржавнага універсітэта выступіў рэктар, прафесар М.В. Селькін. Ен павіншаваў студэнтаў — членаў зборных каманд ГДУ па футболу і волейболу, пажадаў ім далейшых спартыўных перамог і поспехаў у вучобе.

Кожнаму спартсмену была ўручана грашовая прэмія. У сваю чаргу каманды ўручылі рэктару мячы з памятнымі аўтографамі сваіх ігракоў.

Будзем спадзявацца, што пакладзены пачатак добрай традыцыі.

А.RADZEVICH,
інструктар-метадыст
спартыўнага клуба ГДУ.
Фото У.ЧЫСЦІКА.

ЗНАК ШЫРОКАГА ПРЫЗНАННЯ

выступіў з дакладам, у якім прааналізаваў вынікі асабістых даследаванняў.

Неабходна сказаць, што Л.А. Шамяткову было аказаныя ганаровыя права старшынства відзе на адным з пасяджэнняў. Гэтым самым была назначана даданіна павагі Гомельскай алгебраічнай школе, якую ўзнагародзіў Леанід Аляксандравіч.

Дарэчы, Л.А. Шамяткоў з'яўляецца вучнем акадэміка С.А. Чуніхіна, які ў сваю чаргу быў выхаванцам О.Ю. Шмідта — ураджэнца г. Магілёва.

Гомельская алгебраічнай школы пад кіраўніцтвам Л.А. Шамятковіча пасляў працягвае і развівае матэматычную спадчыну О.Ю. Шмідта.

Б.ВАЛОДЗІН.

З узлагародай!

За шматгадовую плённую вучэбную і выхаваўчую работу па падрыхтоўцы маладых спецыялістаў, актыўны ўдзел у грамадскім жыцці і ў сувязі з 60-годдзем з дня нараджэння загадчыка кафедры палітычнай сацыялогіі кандыдат гістарычных навук, дацэнт КАЧАТКОУ

Уладзімір Іванавіч узлагароджаны Граматай Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь.

ВІНЧУЕМ!

Рэктарат, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты фізічнага факультэта горача віншујуць дацэнта кафедры оптыкі КУРЫЛІНУ Сяялану Мікалайеву з прысуджэннем ей Прэзідыму белавацкай вучонай ступені доктара фізіка-матэматычных навук.

Рэктарат, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнусця горача віншујуць асістэнта МІХАЛКІНУ Тамару Анатольевну з паспяховай абаронай дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата філалагічных навук.

ЮБІЛЕЙ АДЗНАЧЫЎ ФАКУЛЬТАТ

У нашым універсітэце эканамічны факультэт — адзін з самых прэстэжных. Аб гэтым перш за ўсё сведчаць конкурсы аттыкуентаў. Яны былі і застаюцца найбольш высокімі. Пры паступленні на вучобу перавагу эканомфаку аддаюць і медалісты сярэдніх школ.

Днямі ў гісторыі эканамічнага факультета адбылася знамяная падзея. Шырока адзначаўся яго 30-гадовы юбілей. Урачыста адсвяткавацца яго разам з выкладчыкамі, супрацоўнікамі і студэнтамі сабраліся звыш трохсот выпускнікоў, якія закончылі эканомфак у розныя гады. А ўсяго за час існавання яго дыпломы атрымалі звыш пяці тысяч маладых спецыялістаў. Яны працуяць у

розных галінах народнай гаспадаркі Беларусі, Расіі, Украіны і іншых краін СНД.

За трох дзесяцігоддзі ўдвая вырас навуковы патэнцыял факультета. Былыя яго выхаванцы складаюць палову цяперашняга выкладчыцкага калектыву, пры гэтым большасць маюць вучоныя ступені і званні.

Цяпер факультэт рыхтуе высокакваліфікованыя кадры па пяці спецыяльнасцях, трох з якіх адкрыты ў апошнія гады і пачнуць выпуск маладых спецыялістаў у надыходзячым XXI стагоддзі.

На базе вучебнага плана спецыяльнасці "Эканоміка і кіраванне на вытворчасці" ужо пяць гадоў рыхтуе спецыяліс-

Юрфак: справы, проблемы, перспективы

КРЫНІЦА ПЕРАМЕН

Падыходзіць да сярэдзіны чарговы, ужо чацвёрты год нашага навучання на юрыдычным факультэце. Нехта з сяброў-аднакурснікаў паскардзіўся, што зноў хутка сесія. Нібыта толькі учора першае верасня святкавалі, радаваліся сустрэчам, заставаліся пасля заняцкі ва універсітэце, каб насыцца духам вучобы. А зараз (як і напрыканцы кожнага семестра) у галаве ўсё часцей з'яўляюцца думкі аб вучобе, аб tym, як ужо зусім блізка экзамены і дзе ўзяць канспект...

Але ж справа зусім не ў гэтым. Падобныя працэсы — з'ява звычайная і нязменная ў студэнцкім асяроддзі. Хадзелася б мне сказаць аб іншым.

Так, як нехта пажаліўся на хуткі надыход сесіі, некалі мы ў кампаніі началі гутарыцца аб скарацечнасці часу, успаміналі пачаргова кожны курс, і непрыкметна гаворка перайшла ў рэчышча аналізу змены, якія адбываліся ў нашым студэнцкім жыцці. І выгады гэтыя былі не больш эмаянальнія, чым выраз твару Феміды. Усё грунтавалася на фактах разальнасці, набытага вопыту і разумення рэчаў, якія некалі былі для нас недаступныя.

Вось аб гэтым і хочацца мне павесці гутары. Канешне, усе падзеі і змены, якія адбыліся за чатыры гады, узгадаць і закрануть немагчыма, але ж самыя асноўныя, радыкальныя з іх, увагі ўсё ж вартыя. І ўвогуле, аналіз папярэдніх дзейнасці, набытага вопыту з'яўляеца адным з крытэрыяў удасканалення і развіцця. Асабліва гэта важна ў адукцыі, бо яе якасць упłyвае на ўдасканаленне дзяржавы.

У самым галоўным для нас цяпер дакументе — студэнцкім білеце запісаны: "гісторыка-юрыдычны факультэт, спецыяльнасць — правазнаўства"... Навучальны працэс пачаўся для нас спакойна. Мы з радасцю прыходзілі на заняцкі (дзякуючы Богу, была другая змена і можна было выспацца), з гонарам наслідком у руках кнігі і даклады, павярнуўшы іх вокладкамі да прахожых: глядзіце ўсе — я — юрист.

Усё наша дачыненне да юрыспрудэнцыі зводзілася да таго, што нам далі (запісаў у дакументах і падручніках), не было тады яшчэ глыбокага разумення арганічнай сувязі кожнага з нас з асаблівасцямі выбранага шляху. Гэта жыццёвая мудрасць прыйшла разам з волытам, спецыфікай вучобы і першымі прыкметамі прафесійнай дэфармациі... Спачатку адчуліваліся недахоп літара-

туры, слабая выкладчыцкая база, але мы "грызлі "граніт навукі і былі задаволены канспектамі.

У 1998 годзе факультэт стаў самастойны, узнічалі яго юрист Юры Андрэевіч Ключнікаў. Пачалі адбывацца радыкальныя змены, якія закраналі ўсе сферы навучальнага працэсу. То, што адбывалася на факультэце, можна парадаўца з крэніцай, якая нечакана пачала біць недзе ў ціхім спакойным вазеры. Некаторыя новаўвядзенні выклікалі ў нас бурную рэакцыю, нават працэст. Напрыклад, загад аб зношнім выглядзе (ён абавязваў юнакоў і дзяўчат апранацца ў дзелавым стылі). Як жа так! Гэта ж непавага да правоў чалавека, чытайце Канстытуцыю. У мяне ёсьць права быць рокерам!.. Ніхто гэтага права і не адбіраў, але ж ўсё роўна давялося выбіраць: быць ці рокерам, ці юристам. Феміда па вызнанчнню не можа ездзіць на "Харлее", і не таму, што сукенка перашкаджае. Усё гэта стала зразумелым, калі мы на сваёй скуры зведалі, што такое юрист-выкладчык у джынсах і красоўках.

Падобным чынам праводзіліся ў жыццё і іншыя праграмы. Канешне, цёпленьская вадзічка возера больш прыемная, сонейка ззяе — ні клопату, ні турбот, а сцюдзёна крэніца перамен можа выклікаць хіба што шок. І мы ўжо прывыклі да свежай чыстай вады, зразумелі: па-іншаму нельга, толькі так. Вядомы псіхатэрапеўт Уладзімір Леві пісаў: "Самаудасканаленне — гвалт над сабою". Так і ў жыцці.

За гэтыя два з паловай гады было шмат новага, карыснага: зроблены рамонт корпуса і кафедр, папоўніўся новай тэхнікай камп'ютэрны клас, вырашаюцца пытанні набыцца вучэбнай літаратуры... Сёлета створана аспірантура па сямі юрыдычных спецыялізаціях, у якой вучацца 8 чалавек з ліку выкладчыцкага савету. Неабходнасць прыняцця такіх мер выклікала жыццёвай ситуациі, пры якой накіраваны ў Мінск выпускнікі па заканчэнні аспірантуры назад не вяртаюцца, і факультэт застаецца ні з чым.

Канешне, гэта толькі пачатак. Шмат яшчэ што трэба зрабіць, але ў гэтым накірунку першыя крокі ўжо ёсьць. А колькі нерзлізаваных ідэй і проектаў з-за недахопу ўсё тых жа грошай! Адна з таких задум — проект аб стварэнні юрыдычных або прававых клінік, накшталт тых, што дзейнічаюць у некаторых краінах Еўропы і ЗША.

Праграма зводзіцца да

трох накірункаў. Па-першым, гэта выданне юрыдычнай газеты абласнога ўзроўню, якая б падзялялася на рубрыкі па галінах права і змяшчала не толькі акты заканадаўства, але і парады, артыкулы-абмеркаванні рознапланавых проблем (дзе-дзе, а ўжо у гэтай галіне іх хапае). Другім этапам мяркуецца стварыць кансультатыўныя, падобныя на юрыдычныя. У іх будуть працаўца студэнты і выкладчыкі юрыдычнага факультета, і дзейнасць іх будзе зводзіцца да аказання юрыдычных паслуг, а дакладней, да кансультатыўных асобам, якія па свайму маёмаснаму становішчу не могуць звярнуцца да прафесіяналаў. Тут, на мой погляд, карысць будзе для кожнага боку, а нам, студэнтам — асабліва. Знікне ці неяк згладзіцца рэзкі на сённяшні дзень пераход ад тэорыі да практычнай дзейнасці.

Трэці аспект праграмы ўключае ў сябе выдавецкую дзейнасць. Будуць выдавацца навуковыя працы студэнтаў і выкладчыкі па розных пытаннях юрыспрудэнцыі.

Дадзены праект мяркуецца ажыццяўляць разам з абласнай адміністрацыяй і ўпраўленнем юстыцыі. Першыя крокі ўжо зроблены — адасланы запыт у Міністэрства юстыцыі на дазвол. Будзем спадзявацца, што яно дасць добро.

Вось так цякуць справы на нашым факультэце. Можа ёсьць рэчы, якія нас, студэнтаў, не вельмі захапляюць, але ж мы любім свой факультэт, ганарымся тым, што адбываецца паступовае рэформаванне навучальнага працэсу, ганарымся званнем юриста, і гонар гэты ўжо асэнсаваны, зразумелая сувязь паміж сабой і тым, што ты павінен рабіць, для чаго ты патрэбен грамадству. І на фоне ўсаго гэтага неяк не заўважаюцца маленкія хібы сістэмы. Як бы там ні было, я не ведаю, на якім яшчэ факультэце маглі арганічна звязвацца жорсткі кантроль з боку кіраўніцтва і адначасовы дэмакратызм, які праяўляецца на хадзе ў тым, што меркаванні стараст груп наконт раскладу сесіі, бягучых заняткі маюць першасное значэнне, з гэтым лічачца.

А для тых, хто скептычна адносіцца да нас, юристы (ведаю, такія ёсьць), хочацца сказаць наступнае. Нельга пабудаваць дом, калі ў яго толькі палова неабходных матэрыялаў. Так і з меркаванням — на працягу жыцця яны некалькі разоў мяняюцца ў розных накірунках. Але ж не мне ў залежнасці ад аб'ёму інфармацый аб гэтым расказваць. А ўсё вышэйсказанае — інфармація для раздуму.

Анастасія ЛУК'ЯНАВА,
студэнтка 4-га курса
юрыдычнага факультэта.

таў Франка-Беларускі інстытут кіравання.

На факультэце штогод навучаеца больш за 20 студэнтаў з Кітая.

Прыведзены і многія іншыя лічбы называюцца ў сваіх выступленні, расказываючы на ўрачыстым пасяджэнні пра гісторыю факультета, яго дэкан дацэнт Т.В.Карпей. З задавальненнем яна гаварыла пра слайўны факультэцкі традыцыі, лепшых выкладчыкаў, супрацоўнікі, выпускнікі, цяперашніх выдатнікаў вучобы, актыўісту студэнцкіх навуковых даследаванняў, усіх тых, кім сёння ганарыца ўніверсітэт.

Асаблівай пашаныі заслужылі старэйшы выкладчык факультета, доктар эканамічных навук, прафесар, заслужаны работнік вышэйшай школы М.В.Навучыцель, які ўзначальвае спецыялізаціі савет па абароне кандыдатаў дысерта-

ций, і загадчык кафедры эканамічных тэорый, настонны арганізатор навуковых даследаванняў на факультэце дацэнт Б.У.Сарвайра.

Амаль усё працоўнае жыццё з факультэтам звязалі выкладчыкі М.У.Акуліч, Т.Д.Трацэўская, Г.К.Балтрушэвіч, А.Л.Вайцішкіна, Я.Я.Вяршыгара, Л.С.Лазуцэнка, А.А.Малахай, У.П.Бабына, Э.І.Лізарава, М.І.Багданаў, І.І.Лячэк і інш.

У гонар юбілея вялікай групе ветэранаў, выкладчыкаў, супрацоўнікаў і студэнтаў факультета былі ўручаны Ганаровыя граматы, грашовыя прэміі, аўгурэнты падзякі.

Арганізаторы ўрачыстасці і гасці сваім майстэрствам парадавалі самадзеянныя артысты. Застануцца памятнымі і іншыя мерапрыемствы, якія ўваходзілі ў праграму "Дзён эканаміста".

Б.ВАЛОДЗІН.

Абмеркавана на прафкоме

КАБ БЫЛО СМАЧНЫМ МЕНЮ СТУДЕНТА

Ісціна вядомая: каб быць здаровым, трэба правільна і рацыянальна харчавацца. Для студэнтаў, якія адарваны ад бацькоўскай апекі на гады вучобы, гэта асабліва важна, бо здароўе захоўваецца з маладых гадоў.

Пытанне аб арганізацыі харчавання студэнтаў, а таксама членай універсітэцкага калектыву ў сталовай, буфетах вучэбных карпусоў, інтэрнатаў было абмеркавана па апошнім пасяджэнні прафкома ГДУ. Аб выніках праведзенай членамі жыллёва-бытавой камісіі пракверкі работы сталовай і буфетаў далаўжыла асістэнт кафедры рускай літаратуры А.А.Дарафеева. Па аблікоўваемаму пытанню выступілі таксама старшыня прафкома студэнтаў Н.І.Колтышава і дырэктар прадпрыемства грамадскага харчавання Т.М.Соціева.

Адзначалася, што з пераводам прадпрыемства грамадскага харчавання на баланс універсітэта, у яго работе адбыліся змены ў лепшыя бок. Праца на самаакупнасці дала магчымасць за кошт прыбылку набыцца ў буфеты мікрахвалевыя печы, новую мэблю ў буфет галоўнага корпуса, вырашыць іншыя надзённыя пытанні.

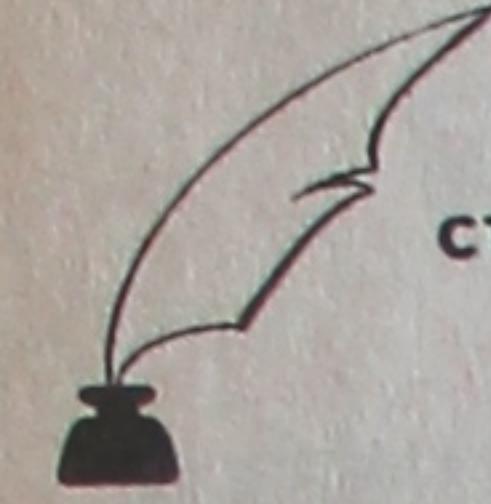
Работа буфетаў, сталовай у цэлым прызнана сталае працавацца. Але ёсьць яшчэ праблемы, над якімі трэба працаўвацца. Акцэслены пытанні па ўдасканальванні арганізацыі харчавання студэнтаў, асабліва ў інтэрнатах:

НА КАНГРЕСЕ У МЮНХЕНЕ

17 краін еўрапейскага кантынента былі прадстаўлены на трэцім Міжнародным кантрэсе "Геалагічнае картаграфаванне і інфармацыйныя сістэмы", які прайшоў у Мюнхене. Пра гэты горад ўзгадваюцца слова караля Людовіка I: "Ніводзін чалавек не можа сказаць, што ведае Германію, пакуль ён не бачыў Мюнхена". Тут кароль стварыў велічныя будынкі, цудоўныя плошчы і бульвары. Спалучэнне гэчаскіх калон, фасады будынкаў у стылі італьянскага барока і французскай стуко надаюцца архітэктуры асабліва шыкоўны стыль.

Адкрыцце кантрэса адбылося ў будынку дзяржавнага Міністэрства Баварыі пад старшынствам міністра Баварыі па дзяржавнаму развіццю і пытаннях навакольнага асяроддзя Крысці Стывенс.

Вечарам удзельнікі кантрэса

Кацярына
КАРАТЫШ,
студэнтка гр.Б-22
філалагічнага
факультэта.

К.Каратыш – у пазіі
не навічок. Пісаць вершы
пачала яшчэ ў дзяцін-
стве, першая яе публіка-
цыя з'явілася ў раённай
газете "Лунінецкая на-
віны", калі яна вучылася
у 10 класе. Вершы дзяў-
чыны – прызнанне ў
люблі да родных прыго-
жых мясцін, што на Бре-
стчыне, да матчынай бе-
ларускай мовы, аб свет-
лым пачуці – каханні.

МОЙ РОДНЫ КРАЙ

Мой родны край з
жытнёвым полем,
З рачулкай поўнаю
вады

І з песнія-пушкаю на волі
Я зной вяртаюся сюды.
Ах! Як прыгожа ўсё навокал:
Усё жыве, усё расце,
А ля бацькоўскіх родных вокаў
Чаромха белая цвіце.
Люблю на досвітку прачнуца,
Каб паглядзець на сонца ўсход,
Каб з галавою акунца
У новы дзень падзея-прыгод.

РОДНАЕ СЛОВА

Песняры беларускага слова,
У вашых вершах віруе жыццё.
Чуюм мы свою родную мову
І мільённае сэрцаў біццё.
Ходзіць там па жытнёваму полю
Беларусь у вянку з васількоў.
Калькі ж іх вылятае на волю,
Быццам птушак, пяшчотных слоў!
Зной галлём ля аckenца хаты
Маладыя бярозкі шумяць.
Мова родная, як ты багата,
Твае слова праз сэрца гучыць.
Нам не трэба нічога чужога,
Няхай будзе ўсё, як ёсць,
Каб не страціці слова святога,
Захавайце ў душы прыгажосць.

КАХАННЕ

Ты не бачыш майго
кахання:

Ну, канешне ж, яно празрыстае,
Яно пушкай узляціць на світанні,
Яно цёплае, светлае, чыстае.

Я раней цябе не сутракала
І ў чароўным не бачыла сне.
Раптам постасць твяя паўсталала,
Запаліла агонь у ва мне.

Як прыемна салодзіць душу
Усплеск прыгожага пачуцця.
І хакаць я, канешне ж, мушу,
Бо няма без хакання жыцця.

Чырвань вуснаў, срэбрам голас,
Песні дзіўныя пяе.
Тонкі стан, нібыта колас.
Дабрыня вакол яе.

Не ішла – плыла па хвалях
Невычарпнае красы,
Травы сцежку высцілаюць,
Кветкі хіляць да нагі.

Ці анёл, ці чарапінца...
Зразумець тут не магчыма.
Толькі вось яна, паночки,
Беларуская дзяўчына.

Все тяжелее засыпать,
как будто осень
как ты, присевши на кровать,
остаться просит.

Туда, в закат, за горизонт,
пылавшій шрамом,
я убегал искать свой дом –
Все тщетно, мама:

сколь не дарило мне огня
другое солнце,
но нету дома для меня
за горизонтом.

Предупреждал мене хрипя
вдогонку ветер:
"Не будет дома для тебя
на целом свете".

Но ночь стелила простыней
небес огромных,
что все бездомней надо мной
и все бездомней.

Не дай мне Бог еще хоть раз
прожить такое –
я помню все: твои глаза
и скорый поезд,

и притяжение окна,
где даль синеет,
насколь бездомней для меня,
настоль роднее.

СВОЯСТЬ

Я покидал твоё крыльцо –
напрасно, мама:
В мой полусон твоим лицом
сочится память.

Аксана БЯРЭШЧАНКА,
студэнтка гр.БА-33 філфака.

БЕЛАРУСКАЯ ДЗЯЎЧЫНА

Па сцяжынцы ішла дзяўчына

Ці анёл, ці чарапінца.

Не ішла – плыла па ветры.

Я спыніўся падзвіцца:

Некранутай прыгажосці

І цнатлівай чысціні.

Вочы, як блакіт нябёсай,

Залатыя валасы...

Тимофей ЕЖОВ,
студент гр.А-41
факультета іностранных языков.

ОСЕННЯЯ ПЕСНЯ

Я – не наивный том мальчик,
шепчуций злыми губами:
"В мире все будет иначе,
если меня вдруг не станет".

Я ни о чем не жалею,

я обо всем забываю.

Осень; наверно, старею.

Осень, ну с кем не бывает.

Осень. По первому снегу

броят вчерашиего тени.

Я – обнаженное это

Всех моих прошлых стремлений.

Скучно. Дымлю сигаретой

в небо, набитое ватой.

Это уже было где-то,

с кем-то, зачем-то, когда-то.

Однообразие песен

и монотонность мелодий: –

все остается на месте,

даже когда мы уходим.

СВОЯСТЬ

Я покидал твоё крыльцо –

напрасно, мама:

В мой полусон твоим лицом

сочится память.

ЛІТРАТУРНАЯ СТАРОЧКА

ПОРЫ ГОДА

Люблю вясну я
ў канцы мая,
Калі ўсе дрэвы ў
белай квецені наўкол,
Калі жаўрук у небе весела спляве
І ўжо зялёнаі траукай маладой
засланы дол.
Вясной прырода вочы адкрывае
Ад дойгага зімовага ўжо сну,
Усё вакол цвіце прыгожа і спляве,
Зной сустракае радасна вясну.

...
Прайшла вясна
–ара настала
лету
З прыемным па-
хам ягад і
грыбоў.
У поле выйдзеш – колькі розных
кветак:
Рамонкаў белых, сініх васількоў!

Дзень цёплы пройдзе і настане
ціхі вечар,
І заславе салавейка ў цішыні.
Узыйдзе ў небе ясны месяц на
сустречу
Да зорак, што блішчаць у вышыні.

...
Паволі восень залатая
падыходзіць,

Фарбую ў жоўты
колер дрэвы і кусты.
Дажджы з Вятратамі за сабою яна
водзіць,
Што землю кропяць, абрываюць з
дрэў лісты.
У садзе грушы зноў і яблыкі
паслелі,
Гараць чырвоным польмем галінкі
у рабін,
У вырай ластаўкі, шпакі ўжо
адляцелі,
А вонь над лесам ледзь відаць
гусіны клін.

...
Зірнеш у акно
зімовым свет-
лым ранкам:
Снег на бярозе
срэбрам заблішыць.
На дворык выйдзеш, сыдзеш ціха
з ганка –
Сняжок пушысты пад нагой рыпіць.
Прыйшоу марозік з
зімкай-чараўніцай,
Скавай ён рэчкі тоненкім лядком.
Усё бляшыць на сонцы, весела
іскрыца

І засцілаецца бялюткім снегам,
як пушком.

Владимир ГРИЦКОВ

ОСЕНЬ

Холадной осенью
Выглянул луч солнца,
Остановился и исчез,
И между тучами неба оконца.
Пожухла трава и осунался лес.

Ветер порывами листики сносит,
В ветвях деревьев шумят,
Осень без спроса приходит
В гости к тебе погостить.

Утром опавшие листья
Шуршат под ногами опять,
Словно забытые письма
Я собираюсь читать.

В небе просвета не видно,
Кругом одни облака.
Осень пришла и обидно,
Что больше не будет тепла.

дали квітанцы, в которой
учытывается НДС, то есть на-
лог на добавленную сто-
имость. Интересно, за что?

В парке бродят цыганки,
предлагают рассказать все, что
было и все, что будет. Впере-
ди идет группа девушек. О чем-
то спорят, смеются. Их дого-
няет какой-то парень с криком:
"Зоя! Зоя, подожди!" Подбе-
гаает к одной из девушек, хва-
тает ее за руку. Вдруг в испу-
ге отступает и говорит: "Про-
стите, ошибся". Опускает го-
лову и отходит. Эта девушка
и ее подруга останавливаются:
камешек попал в туфлю. К ним
подходит цыганка.

— Дай, красавица, пога-
даю. Всю правду скажу, по
глазам вижу: не от Бога стра-
даешь, от женщины. Хочешь,
имя твое скажу? Зоей тебя зо-
вут, золотая ты моя.
Девчонки прыснули сме-
хом и пошли своей дорогой,
оставив цыганку в недоумении.

И все-таки, какой здесь за-
мечательный воздух: сладкий
немножко, легкий, ощущаешь
некоторую свободу. Только
золотые листья навевают не-
которую печаль, несколько
торжественную.

Пора возвращаться, вы не
устали?

Автобус. Заходим. Душно
и тесно. За окном проносится
все виденное нами за сегод-
няшний день. Парк. Бабушки.

Цветы. Улицы...

Елена ДУБІНІНА,

студентка 3-го курса

фізіческага факультета.

Станіслав

ГАЛКОВСКІЙ,

студент 2-го курса фі-

зіческага факультета.

ЧИТАЛЕЛЬ

Я не пишу романы о любви,
Не сочиняю нежные сонеты,
Меня не вспомнят популярные поэты,
Не посвятят посмертные стихи.
У учебника не будет черных сносок
О моих личных і общественных делах.
Слоказно будет спать под сенью досок.
И цменем моим не назовут
Задрызганные грязью перекрестики,
И в храмах на сырой известице
Мой лик венцом не обведут.
Я буду лишь один из них,
И мой многострадальный стих
Не засияет в Нобелевских кронах.
Я буду неизучен для страны,
Мой натруженые руки
Не сотворят Давида из скалы.
И где же первые возьмутся,
Когда вторым не буду я,
Пусть участь скорбячай моя
Им позволяет огляднуться
И кто такие Пушкин и Рабле?
Без нас, без миллионолих,
Лишь наши восхваляющие крики
Их жизнь увековечат на земле.
Я не надену терновый венец
В своей прекрасной неизвестной жизни.
Любя и радуюсь, живя в своей Отчизне,
Я – зритель, я – читатель, я – творец.

СУСТРЕЧА З "ПЕРШАЦВЕТAM"

Не кожны дзень даруе нам сустречы. А калі з іх
можна ўзяць нешта карыснае, то гэта зусім добрая
справа.

З такіх нагоды адбылася сустречы на філалагічным
факультэце з загадчыцай аддзела крытыкі часопіса
"Першацвет" Н.В.Кузьміч. Нягледзячы на сваю мала-
досьць, гэта дзяўчына плённа працуе на ніве беларус-
кай крытыкі. Падчас размовы са студэнтамі Наталля
Васільеўна расказала, што ўяўляе сабой выданне.
Некаторыя, каб пакіць, зазначыла яна, называюць
часопіс "Першацвет", а "Пустацвет". Але нягледзя-
чы на гэта мы пераканаліся, што ён мае вялікую буду-
чыню, бо тут моладэз можа друкаваць не толькі свае
вершы, але і апавяданні, эсэ, публіцыстычныя працы.

Можна з упэўненасцю сцвярджаць, што вялікая коль-
касць студэнтаў зацікавіцца

НА КАРЦЕ САДРУЖНАСЦІ

Па рашиеню ЮНЕСКА
2000 аўгусту годам
1500-годдзя Туркестана —
горада-помніка Стара-
жытнага Усходу.

А фіцыйны аддзел**ЗА ДЫСЦЫПЛІНУ І ПАРАДАК**

Загадам па ўніверсітэту ад 8 лістапада г.г. "Аб узмаценні кантролю за арганізацыяй дзяжурства ў карпусах і інтэрнатах" у адпаведнасці з функцыянальнымі абязвязкамі работнікаў ўніверсітэта і ў мэтах забеспечэння кантролю над выкананнем правілаў унутранага распарадку, арганізацыі выхаваўчай работы, узмацнення персанальнай адказнасці адміністрацыі, кіраўнікоў структурных падраздзяленняў за захаванасць матэрыяльных каштоўнасцей і падтрыманне належнага парадку ў карпусах, а таксама для ўмацавання дысцыпліны студэнтаў, актыўнасці арганізацыйнай і выхаваўчай работы ў інтэрнатах прадугледжаны наступныя меры і дзеянні.

У вучэбных карпусах і інтэрнатах арганізоўваюцца дзяжурствы адміністрацыі, кіраўнікоў структурных падраздзяленняў, загадчыкі кафедр, прафесарска-выкладчыцкага саставу і супрацоўнікаў. Пастаянны кантроль за іх ажыццяўленнем ўскладзены на першага прарэктара А.П.Кармазіна.

Адказнасць за ўзмацненне выхаваўчай работы ва ўніверсітэце нясе прарэктар па культурна-выхаваўчай работе А.В.Лысянкоў. У прыватнасці, паставлена задача ўдасканалення выхаваўчай работы сярод студэнтаў і аспірантаў, якія жывуць у інтэрнатах, павышэння ролі намеснікаў дэканаў па выхаваўчай работе, куратораў студэнцкіх груп. Распрацоўваюцца таксама Палаўжэнні аб службе кантрольна-прапускнога рэжыму ўніверсітэта і АМОДа з размежаваннем абязвязкай. Павышаны патрабаванні па ўзаемадзеянню са службамі кантрольна-прапускнога рэжыму і маладзёжнага атрада дзяжурных выкладчыкаў вучэбных карпусоў.

Дэканы факультэтаў абязвязаны забяспечваць дзяжурства студэнтаў і выкладчыкаў у вучэбных карпусах па графіку, загадчыкі кафедр — узмацніць кантроль за захаванасцю маёмаці.

Забаранеца курэнне ва ўсіх вучэбных карпусах, у тым ліку і на ганку. У адваротным выпадку гэта будзе расцэнвацца як грубое парушэнне правілаў унутранага распарадку.

Узмацняюцца таксама патрабаванні да студэнтаў, якія працькуюць заняткі без уважлівых прычын. Гэта адлюстравана ў загадзе па ўніверсітэту ад 23 лістапада г.г., які рэгламентуе вынясенне дысцыплинарных спагнанняў студэнтам дзённай формы навучання за парушэнне вучэбнай дысцыпліны. За 20 працькунных вучэбных гадзін студэнт атрымлівае заўвагу, за 40 гадзін — вымову з паведамленнем бацькам і прафкому студэнтаў. Калі сума працькунных гадзін заняткаў складзе 60, працькуньшчык будзе адлічаны з ўніверсітэта. Аб гэтым папярэдне паведамляеца яго бацькам з улікам думкі прафкома студэнтаў, а адлічэнне студэнтаў, якім яшчэ не споўнілася 18 год, праходзіць са згоды камісіі па справах непаўнолетніх.

Дысцыплинарнае спагнанне (заўвага, вымова) студэнту аўгустаецца дэканам факультэта.

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЙНЫ УНІВЕРСІТЭТ ІМЯ Ф.СКАРЫНЫ

аўгустае конкурс на замяшчэнне вакантных пасад па кафедрах:

- радыёфізікі і электронікі — асістэнта;
- фізіялогіі чалавека і жывёлін — прафесара;
- фізвыхавання і спорту — старшага выкладчыка;
- педагогікі — старшага выкладчыка;
- спартыўных дысцыплін — старшага выкладчыка (заместнікі правільна ўказаны не па віні рэдакцыі ў папярэдніх нумарах газеты кафедры тэорыі і методыкі фізічнай культуры).

Тэрмін падачы заяў — не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення.

Заявы накіроўваць на адрес: 246699, г.Гомель, вул.Савецкая, 104.

РЭКТАРАТ

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нісыць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных данных, асабістых імяў, геаграфічных называў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытым публікацыям. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абрмеркавання, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.

ЗАСНАВАЛЬНИК -- Гомельскі дзяржавы ўніверсітэт імя Ф.Скарыны.

Наш адрес: 246699, г. Гомель,
вул. Песіна, 80, пакой 2-14.
Тэл. 56-30-71.
Зарэгістравана ў Дзяржкамдруку

26
чэрвеня 1996г. Рэгістрацыйны № 263

26

Якасць друку адпавядает якасці арыгінала

заказчыка.

заказчыка.

1500 ГАДОЎ ГОРАДУ ТУРКЕСТАНУ

Горад заснаваны ў V стагоддзі на перакрыжаванні караванных дарог уздоўж Вялікага Шаўковага шляху. Да сяяніці росквіту ў XII стагоддзі, калі ў ім працаваў паэт Хаджэ Ахмед Ясаві. Ён стаіць у адным радзе з такімі мысліцелямі, як Нізамі, Навай і Хафіз. "Вершы мудрасці" Ясаві папулярныя да гэтага часу. Пахаваны ён у Туркестане ў 1167 годзе ў ўзвядзеным для яго маўзалее. У 1395-1399 г. па загаду магутнага Цімура маўзалей быў перабудаваны і набыў грандыёзны выгляд, які захаваўся па сённяшні дзень.

У кнізе "У патоку гісторыі" прэзідэнт Н.А.Назарбаев адзначае: "Маўзалей Х.А.Ясаві стаў сімвалам казахскай дзяржаўнасці, які ў больш позні час выконваў ролю агульнанацыянальнага пантэона".

У XV-XVIII стагоддзях Туркестан быў стаўкай валадароў Казахскага ханства. Пры раскопках горада Атрара былі знайдзены адчаканенія ў Туркестане медныя манеты канца XVI — пачатку XVII стагоддзяў.

Адной з першых, хто ўступіў у дыпламатычныя контакты з Казахскім ханствам, была Маскоўская дзяржава пры Вялікім князю Васілю III. Паступова сфарміраваўся саюз Расійскай і Казахскай дзяржаў, што дало магутны штуршок культурнаму і эканамічному развіццю Казахскага ханства.

Першы казахскі вучоны, асветнік-дэмакрат, гісторык, этнограф і фальклорыст Чокан Валіханаў нарадзіўся ў 1835 г. у сям'і ўнука хана Аблая. Ён закончыў у 1853 г. Омскі кадзецкі корпус, удзельнічаў у

экспедыцыях у Сярэднюю Азію і Кітай. У 1858 г. у Кашгары сабраў матэрыялы па этнографіі Усходняга Туркестана і гісторыі Алтышара. У Пецярбургу Валіханаў пазнаёміўся з прадстаўнікамі перадвой інтэлігенцыі — Г.Н.Патаніным, А.Н.Бекетавым, Ф.М.Дастаўскім.

У 1867 г. было ўтворана Туркестанскае генерал-губернатарства. Горад стаў хутка расці. Сёння Туркестан перажывае другую маладосць. Пабудаваны комплекс студэнцкага гарадка Міжнароднага казахска-турецкага Універсітэта імя Хаджы Ахмеда Ясаві. Юбілей Туркестана стаў у Казахстане галоўнай культурнай падзеяй канца XX ст.

Аляксандар САКАЛОУ, студэнт гр. ЭК-11 геолага-геаграфічнага факультэта.

Казахскі учоны, просветнік, драматург ЧОКАН ВАЛИХАНОВ ў юношстве 1835-1849

На здымках: паштовая марка "Маўзалей Ясаві", СССР, 1989 г.; фрагмент паштовага канверта, прысвечана Валіханаву, СССР, 1989 г.

Арыгіналы ў калекцыі аўтара.

ДА ЎВАГІ АБІТУРЫЕНТАЎ — 2001**МАГЧЫМАСЦЬ ПАСТУПАЦЬ АДНАЧАСОВА Ў НЕКАЛЬКІ ВНУ АТРЫМАЮЦЬ АБІТУРЫЕНТЫ З 2001 ГОДА**

Такое рашиенне прынята ў Міністэрстве адукацыі Беларусі.

У час мінулай прыёмнай кампаніі былі факты, калі абитурыенты спрабавалі здаваць адначасова экзамены ў розныя ВНУ. Аднак згодна з існуючым цяпер нарматыўным актам, гэта лічыцца парушэннем правілаў прыёму. З такою сітуацыяй катэгорычна не згодны акадэмік Ігар Валатоўскі, які ўзначальваў

ЭКЗАМЕН ПА ЗАМЕЖНАЙ МОВЕ БУДЗЕ АБАВЯЗКОВЫМ ДЛЯ ПАСТУПЛЕНИЯ ВА ЎСЕ ВНУ РЭСПУБЛІКІ

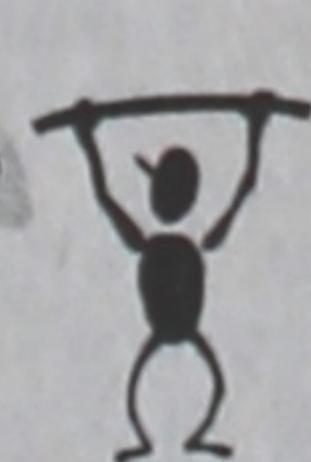
Як пастановіла калегія Міністэрства адукацыі, ён будзе паступова ўводзіцца ў структуру ўступных экзаменаў, пачынаючы з 2001 года.

Дарэчы, у час мінулай прыёмнай кампаніі станоўчыя веды па замежнай мове прадэмантравалі 64 працэнты абитурыентаў. І многія рэктары ВНУ лічаць, што гэты экзамен, калі будзе абавяз-

ковым, адаб'еца на выніках прыёму не самым лепшым чынам. Асабліва гэта датычыцца выпускнікоў сельскіх школ і "мэтаўкоў". Згодны з імі і міністр адукацыі Васіль Стражак. Паводле яго слоў, выключэнне будзе зроблена менавіта для прэтэндэнтаў на мэтаўную контрактную падрыхтоўку.

БЕЛТА.

спорт спорт спорт спорт спорт спорт спорт

ПЕРШЫНСТВО І КУБАК

У г.Полацку

прайшло першынство

Беларусі па пауэрліфтингу і Кубак

рэспублікі па

штангі

у якім

прынялі ўдзел

і нашы студэнты

з

жычынскай

і жаночай

каманды

з апошні

ўстанавіў новы

рэкорд Беларусі.

У спаборніцтвах за першынство рэспублікі жаночая зборная заняла першае месца, а мужчынская — другое, уступіўшы толькі сталічным спартсменам.

Прадстаўляў асілкаў Гомельшчыны на спаборніцтвах майстар спорту Уладзімір Галавач, які трэніруе нашых волатаў.

В.МАРЧАНКА.

чынскай зборнай унеслі студэнты факультэта фізічнай культуры Уладзімір Гадунов і Пётр Клімкоў, якія сталі пераможцамі ў сваіх вагавых катэгорыях, а апошні ўстанавіў новы рэкорд Беларусі.

У спаборніцтвах за першынство рэспублікі жаночая зборная заняла першае месца, а мужчынская — другое, уступіўшы толькі сталічным спартсменам.

Прадстаўляў асілкаў Гомельшчыны на спаборніцтвах майстар спорту Уладзімір Галавач, які трэніруе нашых волатаў.

В.МАРЧАНКА.

Калектыў інтэрната №1 віншуе з 70-гадзем электрыка Івана Данілавіча Балігатава.

Дарэчы наш Іван Данілавіч!

Жадаюм Вам моцнага здаробя і доўгіх іадоў жыцця. Застаўся такім жа энергійным, рутавым на працоўным паслушишь на доўгі іады.

Рэктарат, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, калектывы выкладчыкаў, супрацоўнікаў і студэнтаў філалагічнага факультэта, кафедра рускага, агульнага і славянскага мовазнавства выказваюць глыбокое спачуванне да цэнту, доктару філалагічных навук РОГАЛЕВУ Аляксандру Фёдаравічу з выпадку напаткаўшага яго гора — смерці **МАЦІ**.